

Afvalstoffen en het Activiteitenbesluit

VMR Praktijkdag 'Het Activiteitenbesluit in de juridische praktijk'

Erik Dans

Vakgroep Overheid en Onderneming

Agenda

1. Wijziging Activiteitenbesluit en -regeling per 1/1/2016
 - Verdwijnen vergunningplichten voor diverse activiteiten met afval
 - Asbestverwijderingsbedrijven
 - Mengen van afvalstoffen
2. Actuele jurisprudentie inzake het begrip “afvalstof”

1. Wijziging Activiteitenbesluit en -regeling per 1/1/2016

- Vierde tranche van de tweede fase
- Staatsblad 2015, 337 en Staatscourant 2 oktober 2015, nr. 29035

Vier wijzigingen t.a.v. afval:

1. Afschaffing vergunningplicht voor enkele activiteiten met afval
2. Algemene voorschriften inzake asbestverwijderingsbedrijven
3. Herformulering regels inzake mengen van afvalstoffen
4. Toestaan tussenopslag van gedemonteerde autowrakken in een andere inrichting

Afschaffing vergunningplicht

- Wijziging categorie 28.10 van onderdeel C van Bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (en 2.2a, lid 2 Bor).
- Categorie 28.10: “Als categorieën vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, van dit besluit, worden aangewezen de inrichtingen voor nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen, met de volgende uitzonderingen:”
- Toevoeging meerdere uitzonderingen (www.infomil.nl):

Activiteit	Vóór implementatie vierde tranche	Ná implementatie vierde tranche
Mengen van afval behorend tot dezelfde uitzonderingscategorie van 28.10, onderdeel C, Bijlage I Bor	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Mengen van niet-afvalstoffen met ongevaarlijk afval behorend tot een uitzonderingscategorie van 28.10, onderdeel C, Bijlage I Bor	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Opslaan van maximaal 45 m ³ gescheiden gehouden ongevaarlijk afval afkomstig van werkzaamheden op locatie	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Opslaan van maximaal 50 ton asbest afkomstig van werkzaamheden op locatie	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting + OBM

Vervolg (1)

Activiteit	Vóór implementatie vierde tranche	Ná implementatie vierde tranche
Opslaan van maximaal 50 ton verkeerd getankte brandstoffen afkomstig van werkzaamheden op locatie	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Opslaan van maximaal 50 ton retourverpakkingen (met olie, vet, verf, lijm, kit, hars, gewasbeschermingsmiddelen, biociden of gevaarlijke stoffen) door leveranciers en distributeurs	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Opslaan van maximaal 1 m ³ gebruikt frituurvet of -olie	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
Opslaan van maximaal 600 m ³ groenafval afkomstig van buiten de inrichting Voor groenafval afkomstig van eigen werkzaamheden bestond al vrijstelling van de vergunningplicht; met de vierde tranche geldt deze vrijstelling ook voor groenafval afkomstig van derden.	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting
<u>Inzetten van niet gevaarlijke afvalstoffen van metaal, hout, rubber, kunststof, papier, karton, textiel, bont, leer, steenachtig materiaal of gips</u> Voor de meeste materialen bestond al een vrijstelling van de vergunningplicht. Door de vierde tranche wijziging gaat deze vrijstelling ook gelden voor bont, leer, rubber, papier en karton. in een productieproces met een maximale capaciteit van 10.000 ton per jaar.	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	Type B-inrichting

Vervolg (2)

Activiteit	Vóór implementatie vierde tranche	Ná implementatie vierde tranche
Opslaan van medisch afval	OBM + type B-inrichting	<p>Afvalstoffen van de gezondheidszorg die verwijderd moeten worden: Type B-inrichting + OBM</p> <p><u>Overig medisch afval:</u></p> <p>Voor het opslaan van afvalstoffen van de gezondheidszorg wordt de OBM-plicht grotendeels geschrapt. Alleen voor afvalstoffen van de gezondheidszorg die verwijderd moeten worden (zoals cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen of infectueuze afvalstoffen) is na de vierde tranche nog een OBM nodig.</p> <p>Type B-inrichting</p>
Gemeentewerven en milieustraten die gevaarlijke afvalstoffen mengen met niet-gevaarlijke afvalstoffen	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	OBM + type B-inrichting
Opslaan afval explosieven (munitie die niet is afgegaan) bij defensie inrichtingen	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	OBM+ type B-inrichting
Inzetten van metaalafval bij het smelten en gieten van metalen	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	OBM + type B-inrichting
Mest vergisten (monovergisting)	Omgevingsvergunning milieu + type C-inrichting	OBM + type B-inrichting

Afschaffing vergunningplicht

- Geen additionele algemene voorschriften opgenomen
- Voor deze afvalactiviteiten geldt:
 - Afdeling 2.5 Activiteitenbesluit (doelmatig beheer van afvalstoffen)
 - Paragraaf 3.4.3 (opslag goederen)
 - Paragraaf 4.1.1 (opslag in verpakking)

Asbestverwijderingsbedrijven

- Nu vergunningplichtig op grond van categorie 28.10, aanhef: “inrichtingen voor nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen”
- Per 1/1/2016 uitgezonderd: categorie 28.10, 12^e, sub a onder 7^e:

het opslaan van ten hoogste 50 ton verwijderd asbest en verwijderde asbesthoudende producten die buiten de inrichting zijn ontstaan bij werkzaamheden die door de drijver van de inrichting zijn verricht.

- Wel: i-vergunning/OBM (artikel 2.2a, lid 2, sub h Bor)
 - Eenmalige aanvraag bij oprichting
 - Bij wijzingen melding o.g.v. AB

Asbestverwijderingsbedrijven

- Nieuwe algemene voorschriften: par. 3.4.11: “Op- en overslaan van verwijderd asbest”
 1. Geen stofverspreiding die met het blote oog waarneembaar is
 2. Asbest uitsluitend in een container en verpakt in niet luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal
 3. Registratie herkomst asbest in geval asbest uit verschillende saneringen wordt samengevoegd
 - Tenzij: gemeentelijke milieustraat
- Daarnaast: Asbestverwijderingsbesluit en Arbeidsomstandighedenwet

Overgangsrecht

Van e-vergunning naar Activiteitenbesluit:

- Artikel 6.1 Activiteitenbesluit
 - Van rechtswege onder werking Activiteitenbesluit
 - Vergunningvoorschriften gelden als maatwerkvoorschrift gedurende drie jaar, mits onherroepelijk en vallend binnen bevoegdheid bevoegd gezag, anders zes maanden indien soepeler dan AB (lid 1 en 4)

Van e-vergunning naar i-vergunning (OBM):

- Artikel VI bij de vierde tranche van de tweede fase
 - e-vergunning geldt als OBM
 - Ingediende aanvraag e-vergunning afhandelen onder oud recht, vergunning geldt daarna als OBM, voorschriften gelden als maatwerk conform artikel 6.1 AB

Herformulering 2.12 AB: mengen van afvalstoffen

- Mengverbod gevaarlijke afvalstoffen met andere categorieën afvalstoffen, andere stoffen en materialen:
 - Artikel 10.54a Wm: geldt voor het “beheer van afvalstoffen” (inzameling, vervoer, verwerking)
 - Artikel 2.12 lid 1 AB: fase voorafgaand aan inzameling/afvalbeheer
- Uitzondering: mengen gevaarlijke afvalstoffen met niet-gevaarlijke afvalstoffen die in de Activiteitenregeling zijn aangewezen (bijlage 11 AR)

Herformulering 2.12 AB: mengen van afvalstoffen

Mengverbod artikel 2.12 (vervolg):

- Verbod mengen niet-gevaarlijk afval dat binnen inrichting is ontstaan met andere categorieën afvalstoffen, indien scheiding redelijkerwijs niet kan worden geveerd (lid 2)
- Verbod mengen afvalstoffen van buiten de inrichting met andere categorieën van afvalstoffen (lid 3)

Jurisprudentie begrip “afvalstof”

Definitie “afvalstof” (artikel 1.1 lid 1 Wet milieubeheer):

“alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen”

Herkomst: Europese afvalstoffenrichtlijn

Gevolg kwalificatie als afvalstof: strenge eisen

- Alleen afgeven aan afvalinzamelaar/afvalverwerker
- Registratieverplichtingen
- EVOA van toepassing

Jurisprudentie begrip “afvalstof”

Uitgangspunt: begrip “afvalstof” ruim uitleggen in het belang van de bescherming van mens en milieu

Omstandigheden van het geval van belang:

- Van nut of tot last?
- Waarde van de stof
- Voor hergebruik geschikt?
- Bewerking nodig?
- Maatschappelijke opvattingen

Belgian Shell-arrest

HvJ EU 12 december 2013, zaak C-242/12 e.a, AB 2014, 114: Off spec stookolie afvalstof?

Hof: 2 momenten onderscheiden

1. Teruggave door klant aan Shell

- Partij voldoet niet aan de overeenkomst?
- Retourneren met oog op terugbetaling aankoopprijs?
- → geen afvalstof

Van belang:

- Risico voor milieu klein
- Olie heeft aanzienlijke waarde

Belgian Shell-arrest

2 momenten onderscheiden

2. Na retournering aan Shell

- “Ware intentie”
- Partij teruggenomen met het oog op bewerking door menging en terugbrengen op de markt
- Geen afvalstof mits:
 1. Hergebruik niet alleen mogelijk, maar zeker
 2. Geen van de erkende procedés voor nuttige toepassing is nodig
 - “Blenden” ≠ nuttige toepassing
- Gevolgd door Afdeling: ABRvS 2 april 2014, AB 2014, 235

Greenpeace: stenen en houten zeepaard

ABRvS 11 juni 2014, M en R 2014, 139

- Afzinken van 27 grote stenen en houten beelden van zeepaarden in de Noordzee bij wijze van protest: afvalstof?
- Afdeling: nee, want:
 - Intentie Greenpeace: protestactie
 - Natuurlijke Scandinavische stenen, vergelijkbaar met stenen op de bodem van de Noordzee
 - Houten zeepaarden: onbewerkt niet geïmpregneerd hout met FSC label
 - Natuurlijk henneptouw

Uienresten: bijproduct of afvalstof?

ABRvS 5 april 2014, JM 2014, 29

- Verspreiding uien en uien schillen over weiland als veevoer door een schapenhouder
- Bijproduct of afvalstof ?
- Bijproduct: stof in kwestie (art. 5 kaderrichtlijn):
 1. Zal zeker worden hergebruikt
 2. Onmiddellijk zonder verdere andere behandeling dan gangbaar bij normale productie
 3. Wordt geproduceerd als een integraal onderdeel van een productieproces
 4. Wordt rechtmatig gebruikt

Uienresten: bijproduct of afvalstof?

- Productie als integraal onderdeel van het productieproces niet aannemelijk
- Geen gebruik zonder verdere andere behandeling dan bij normale productie gangbaar
- Negatieve economische waarde
- Volwaardige vervanging van diervoeder niet doorslaggevend

- Voortzetting strenge jurisprudentie inzake voedselresten uit voedingsmiddelenindustrie

Vragen?

Erik Dans

E: edans@akd.nl

T: +31 88 253 5323

M: +31 6 4661 0138